

PONTICA LII
SUPPLEMENTUM VI

VARIA EPIGRAPHICA ET
ARCHAEOLOGICA

Volume dédié à la mémoire de
MARIA BĂRBULESCU

CONSTANȚA
2019

Éditeurs

ALEXANDRU AVRAM
LIVIA BUZOIANU

Comité de rédaction

LIVIA BUZOIANU
CONSTANTIN CHERA
IRINA SODOLEANU

Sécrétaire de rédaction

IRINA SODOLEANU

Informatique éditoriale

VASILICA PODARIU
MARIA BOLOCAN

Couverture

ADA-ADINA MARCU

Sur la couverture : Inscription de Săcele (dép. de Constantza) du temps de l'empereur Tibère (19 ap. J.-C.).

Les manuscrits, les livres et les revues proposés en échange, ainsi que toute correspondance seront adressés à la Rédaction : Musée d'Histoire Nationale et d'Archéologie, 12 Place d'Ovide, 900745, Constantza, Roumanie, Tél./Fax 0040-241-618763 ;
e-mail : revista.pontica@gmail.com.

PONTICA en ligne : www.revistapontica.wordpress.com

ISSN 1013-4247
ISSN (online/en ligne) 2247 – 9341
ISBN 973-7951-29-8

Egregiae magistrae reverentia

**SUMAR
SOMMAIRE
CONTENTS**

PRO MEMORIA

MARIA BĂRBULESCU (1941-2019) (Livia Buzoianu)	11
MARIA BĂRBULESCU – omul de știință și prietenul desăvârșit (Ioana Bogdan Cătănicu).....	15
MARIA BĂRBULESCU Notes épigraphiques concernant quelques inscriptions grecques de la collection MINAC	19
LIVIA BUZOIANU, MARIA BĂRBULESCU Brève intervention sur l'inscription de Săcele (dép. de Constanța)	31

HISTORICA

LIGIA RUSCU Goodwill, Benevolence and Harmony around the Black Sea	37
VICTOR COJOCARU Die auswärtigen Beziehungen pontischer Staaten auf Grundlage der Proxenieurkunden	53
ANDREEA-RALUCA BARBOȘ, DECEBAL NEDU Livia Drusilla – influența primei împărătese Livia Drusilla – the Influence of the First Empress	71
NELU ZUGRAVU <i>Celebrare Romam, celebrare imperatorem, celebrare patriam: istorie și memorie în Panegyrici Latini (sec. III-IV p. Chr.)</i> <i>Celebrare Romam, celebrare imperatorem, celebrare patriam: History and Memory in the Panegyrici Latini (3rd – 4th c. AD)</i>	87
EMILIAN POPESCU Din nou despre Sfântul Emilian, martir la Durostorum (18 iulie 362) Again on Saint Aemilianus, Martyr at Durostorum (18th July 362)	109

EPIGRAPHICA

DAN DANA, MĂDĂLINA DANA	
Notules sur quelques graffites grecs de Thasos, Thrace, Tyras et Phanagoria	117
LIVIA BUZOIANU	
Noi ștampile amforice din așezarea de la Albești, jud. Constanța (campaniile arheologice 2008-2017)	
Nouveaux timbres amphoriques du site d'Albești, département de Constanța (fouilles 2008-2017)	133
ALEXANDRA LIȚU, LAURENȚIU CLIANTE	
Timbres amphoriques récemment découverts à Tomis (2018-2019)	171
THIBAUT CASTELLI, MIHAI IONESCU	
Considerații cu privire la două ștampile de amfore de Myrsileia din colecția Muzeului de Arheologie „Callatis”	
Considérations sur deux timbres amphoriques de Myrsileia de la collection du Musée d'Archéologie „Callatis”	195
CONSTANTIN C. PETOLESCU, DOREL BONDOC	
Δεκίβαλος : un nouveau timbre amphorique romain attesté en Dacie	201
ALEXANDRU AVRAM	
Notes épigraphiques (IX)	211
DRAGOȘ HĂLMAGI	
Notes on Greek Inscriptions (I)	225
VALENTIN BOTTEZ, ALEXANDRA LIȚU	
A Travelling Stone from Callatis	237
ALEXANDRU BARNEA	
Protogenes	241
IOAN PISO, OVIDIU ȚENȚEA, FLORIAN MATEI POPESCU	
L'affranchi impérial Philomusus, croyant et évergète à Sarmizegetusa ...	245
RADU ARDEVAN	
À la recherche d'un <i>Municipium Aurelium</i> perdu	255
MIHAIL ZAHARIADE, JOHN KARAVAS	
Two Fragmentary Inscriptions from Halmyris	265
IOAN CAROL OPRÎȘ	
Ab Axiupoli VI milia passuum. Cetatea romană de la Seimenii Mari	
Ab Axiupoli VI milia passuum. The Roman Fort at Seimenii Mari	271

 ARCHAEOLOGICA

VASILICA LUNGU	
Dionysos en Limnais et le paysage du marais à Orgamè (II)	293
LAURENȚIU RADU	
Reprezentări figurate ale Medusei la Callatis	
Représentations figurées de la Méduse à Callatis	323
NICOLAIE ALEXANDRU	
Cataramă de centură descoperită în fortificația de la Albești	
Belt Buckle Discovered in the Fortification from Albești	337
MARIA ALEXANDRESCU VIANU	
Un vas uitat și redescoperit	
A Forgotten and Rediscovered Vessel	345
ADELA BĂLTĂC, CHRISTINA ȘTIRBULESCU	
Teracote din așezarea civilă de la Ostrov (<i>Durostorum</i>), județul	
Constanța (IV)	
Terracottas from the Civil Settlement at Ostrov (<i>Durostorum</i>),	
Constanța County (IV)	353
CONSTANTIN CHERA	
Räumliche Gliederung der Gräberfelder von Tomis in hellenistischer	
und römischer Zeit	379
IRINA SODOLEANU	
Edificii publice cu caracter comercial în zona portului tomitan	
Public Commercial Buildings in the Harbour Area of Tomis	391
OCTAVIAN MITROI	
Considerații asupra zidului de incintă al Tomisului din antichitatea	
târzie în contextul unor cercetări recente	
Considerations on the Fortification Wall of Tomis in Late Antiquity in	
the Light of Recent Research	409
GABRIEL CUSTUREA	
Două noi capace de teriac descoperite pe teritoriul Dobrogei	
Two Theriac Lids Discovered in Dobruja	431
Lista abrevierilor/Abréviations	445